

Fotografie de Schimbator Studios pentru CRS

Changing THE WAY WE careSM

Înțelegerea factorilor protectori ai familiei
și a domeniilor de bunăstare a copilului în
rândul familiilor cu experiența trăită a
sistemului de îngrijire

**Concluziile sondajului efectuat în gospodăriile din
Republica Moldova**

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

Changing the Way We Care

Changing the Way We Care (CTWWC) este o inițiativă globală lansată în 2018 cu scopul de a promova îngrijirea familială sigură și protectoare a tuturor copiilor, prin susținerea proceselor de consolidare a sistemelor naționale de îngrijire și protecție a copiilor. CTWWC își orientează eforturile spre consolidarea familiilor astfel fiind evitată separarea copilului de familie, transformarea instituțiilor rezidențiale

Fotografie de Schimbator Studios pentru CRS

de îngrijire a copiilor și dezvoltarea serviciilor alternative de îngrijire de tip familial. Fiind un proiect implementat de Catholic Relief Services (CRS) și Maestral International, CTWWC colaborează cu donatori precum Fundația MacArthur, USAID, Fundația GHR și are parteneriate cu o multitudine de autorități publice și organizații, printre acestea sunt organizații locale și rețele internaționale, cum este Better Care Network.

Plasamentul copiilor în îngrijire rezidențială are un impact negativ asupra dezvoltării lor, fapt ce a determinat mai multe țări să lanseze reforme prin care promovează îngrijirea copiilor într-un cadru familial. Această tendință este susținută la nivel mondial prin investiții și susținere din partea societății civile, inclusiv, luând în considerare experiența trăită a tinerilor care au crescut în îngrijire rezidențială, astfel fiind promovate servicii alternative de îngrijire de tip familial și consolidarea sistemelor naționale de îngrijire a copiilor. CTWWC acționează în această direcție prin consolidarea capacităților și prin susținerea implementării și scalării unor modele de servicii de prevenire și de îngrijire alternativă de tip familial adaptate unor situații/circumstanțe diverse.¹

CTWWC susține eforturile de consolidare a sistemelor de îngrijire în Guatemala, Kenya, și Republica Moldova. Fiecare dintre aceste țări au o diversitate de factori specifici care determină separarea copiilor de familie, tipuri de sisteme de îngrijire, evoluții diferențiate ale proceselor de reformă și nivele specifice de angajament politic. Această diversitate a creat premise pentru CTWWC să acumuleze competențe și experiențe, să compare contexte, să formuleze constatări și recomandări pentru actorii cheie implicați la nivel național, regional și internațional.

Reforma sistemului de îngrijire în Republica Moldova și rolul CTWWC

În Republica Moldova, CTWWC colaborează cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, alte autorități publice și organizații ale societății civile, precum Keystone, CCF și P4EC pentru a susține efortul de consolidare a sistemului de protecție și îngrijire a copiilor din Republica Moldova. Printre activitățile de bază se numără susținerea procesului de implementare a Programului Național pentru Protecția Copilului (PNPC), consolidarea forței de muncă din domeniul serviciilor sociale, îmbunătățirea modalităților de implementare practică a managementului de caz în domeniul protecției copilului, promovarea asistenței parentale profesionale pentru copiii cu nevoi complexe și susținerea procesului de transformare a instituțiilor rezidențiale. În perioada anilor 2021-2023, CTWWC a susținut, în colaborare cu partenerii de implementare, evaluarea a șase instituții rezidențiale de mari dimensiuni și a susținut reintegrarea copiilor din aceste instituții în familie sau plasarea acestora în servicii alternative de îngrijire de tip familial. Până la finele anului 2023, 146 copii din Republica Moldova au fost reintegrați sau plasați în servicii alternative de îngrijire de tip familial cu suportul CTWWC.

Metodologia

Un aspect esențial al misiunii CTWWC, constă în acumularea și prezentarea evidențelor ce vizează reforma sistemului de îngrijire, în special aspectele referitoare la tranziția copiilor din îngrijirea rezidențială și reintegrarea în propriile familii sau plasamentul în îngrijire alternativă de tip familial și prevenirea separării sau reseparatorii copiilor de familie. Astfel, pentru acumularea informațiilor concludente, CTWWC a intervievat familiile care au beneficiat de

suport în cadrul inițiativei, cu scopul de a informa autorităților publice și practicienii care activează în acest domeniu. Cercetarea a constat în acumularea informațiilor despre impactul intervențiilor de suport în procesul de reintegrare a familiilor și a sprijinului familiilor evaluate a fi în risc de separare. Prin urmare, sondajul a adresat următoarele tipuri de întrebări:

- Care sunt acele aspecte (pozitive și negative) ale sprijinului acordat pentru consolidarea familiilor despre care părinții/îngrijitorii¹ cred că au influențat capacitatea familiei de a-și îngriji și de a-și întreține copiii?
- Care este proporția copiilor și a părinților/îngrijitorilor care percep prezența factorilor protectori în viața lor de familie, factorii enumerați mai jos (caseta 1)?
- Care este proporția copiilor care riscă să fie separați de familia din care provin sau a copiilor care au fost reintegrați în familii, iar în prezent beneficiază de un nivel de bunăstare crescut (caseta 2)?
- Ce corelație există între factorii protectori ai familiei și domeniile de bunăstare a copilului?
- Cum s-a schimbat percepția privind bunăstarea copiilor după ce CTWWC a intervenit cu suport?

Caseta 1: Ce reprezintă factorii protectori ai familiei?

Datele sugerează că o serie de factori declanșatori, inclusiv factori de tip cauză-efect, determină separarea copiilor de familiile lor și, în final, plasarea acestora în sistemul de îngrijire alternativă. Sărăcia, asociată cu abuzul și neglijarea sunt principalele cauze care determină plasamentul copiilor în îngrijire alternativă, însă majoritatea familiilor ce se confruntă cu sărăcie și în care există abuz, neglijare, nu se destramă. Aceasta se datorează existenței factorilor protectori ai familiei care sporesc probabilitatea unor rezultate pozitive și reduc probabilitatea de apariție a consecințelor negative atunci când o familie este expusă unor situații dificile sau unor crize. Factorii de protecție sunt împărțiți în cinci domenii de bază:

- **Reziliența parentală:** Capacitatea îngrijitorilor de a gestiona stresul și de a fi funcționali atunci când se confruntă cu provocări, impedimente și traume.
- **Abilități socio-emoționale:** Interacțiunea între îngrijitor și copil are un rol important în dezvoltarea personalității copilului, asupra capacității copilului de a comunica clar, de a-și recunoaște și gestiona emoțiile, de a forma și menține relații interumane.
- **Sprijin social și resurse:** Relațiile pozitive oferă sprijin emoțional, informațional, spiritual, precum și sprijin pentru activități practice.
- **Acces la resursele din comunitate:** Accesul la specialiștii și serviciile comunitare ce oferă susținere pentru nevoile concrete ale unei familii și totodată, ajută la reducerea stresului provocat de impedimente.
- **Îngrijirea receptivă:** Înțelegerea dezvoltării copilului și a strategiilor parentale care sprijină dezvoltarea fizică, cognitivă, lingvistică, socială și emoțională.

Adaptat conform Centrului de Studiere a Politicilor în domeniul Social. Despre consolidarea familiilor și cadrul factorilor de protecție. cssp.org/wp-content/uploads/2018/10/Core-Meanings-of-the-SF-Protective-Factors-2015.pdf

Nota editorului: Descrierea Factorilor protectori ai familiei a avut în vedere cumularea experienței din cele trei țări în care a fost aplicat sondajul în gospodării.

Sondajul menționat este un instrument elaborat în 2021, ce îmbină metode de cercetare validate (inclusiv cu privire la dizabilitate, abilitățile parentale, factorii protectori, criza alimentară etc). Bunăstarea copiilor este un concept nou introdus în sondaj, bazat pe aportul copiilor și tinerilor din Guatemala și Kenya (a se vedea caseta 2). În Republica Moldova, acest instrument (sondajul) a fost adaptat pentru a fi potrivit contextului local, prin ajustarea terminologiei și reformularea unor întrebări și răspunsuri, eliminarea întrebărilor care nu erau relevante, cum ar fi cele despre taxele școlare. Sondajul a fost tradus în limba română și rusă.

¹ Îngrijitori – sunt reprezentați de părinți, tutori, curatori, asistenți parentali profesioniști, părinți educatori

Sondajul a cuprins trei componente principale:

1. o secțiune dedicată îngrijitorilor de bază (părinți, reprezentanți legali) la care să răspundă despre ei înșiși și gospodăria lor, inclusiv date demografice, factorii protectori, creșterea copiilor și stabilitatea economică;
2. o secțiune dedicată îngrijitorilor pentru a răspunde despre copilul aflat în grija lor, care a fost reintegrat sau plasat în grija lor din îngrijirea rezidențială sau despre copilul selectat aleatoriu, dacă familia acestuia a beneficiat de sprijin pentru a preveni separarea (răspunsul cuprinde inclusiv date demografice, dizabilitate, istoricul de îngrijire, sănătatea și educația copilului);
3. o secțiune dedicată copiilor cu vârsta de 11 ani sau mai mari, pentru a răspunde despre starea lor de sănătate, educație, domeniile de bunăstare, acceptarea de către familie și comunitate.

Procesul de selecție a respondenților, invitarea lor și solicitarea acordului informat, s-au realizat în conformitate cu protocoalele aprobate (Boston College Institutional Review Board). În Republica Moldova, 68 de gospodării au fost identificate ca fiind eligibile pentru a fi chestionate, dintre care 42 (85%) au participat la sondaj. Datele au fost colectate în perioada 18 august - 12 septembrie 2023 și au vizat 70 de copii ce se află în îngrijirea a 42 îngrijitori. Alți 16 copii cu vârsta de 11 ani sau mai mult, au fost identificați ca respondenți, iar 14 (87%) din ei au completat sondajul.

Dintre cei 42 îngrijitori care au participat la sondaj: toate erau femei cu o singură excepție, 69% aveau vârste cuprinse între 30 și 49 de ani (figura 1), 64% erau căsătorite, 12% aveau o dizabilitate. Puțin mai mult de jumătate din respondente aveau studii medii, iar alte 40% aveau studii superioare (figura 2).

Dintre cei 70 de copii chestionați, 46% erau fete, 50% aveau vârsta de 6 ani sau mai puțin (vârstele variau între 1 - 18 ani), 56% aveau o dizabilitate și 44% locuiau cu mama lor biologică, iar alți 37% locuiau cu un asistent parental profesionist.

Figura 1: Numărul de îngrijitori pe grupe de vârstă

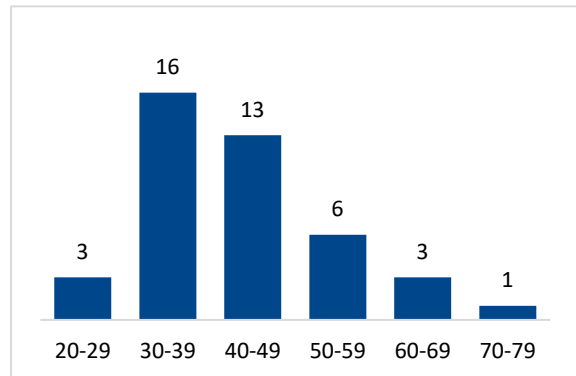
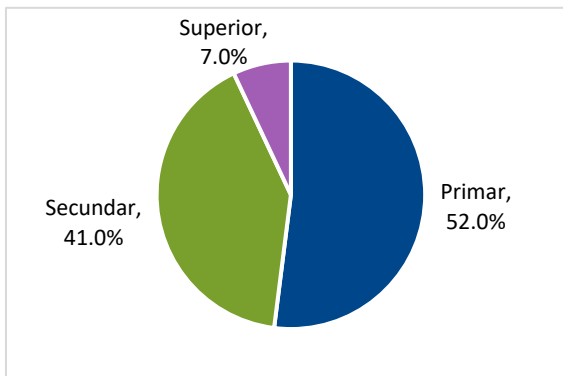

Figura 2: Nivelul de studii al îngrijitorilor

Caseta 2: Ce înțelegem prin bunăstarea copilului?

Domeniul cercetării bunăstării din ultimii ani a evoluat prin prisma a două direcții de cunoaștere:

- bunăstarea generală a omului este un concept multidimensional, ce cuprinde diverse aspecte ale vieții;
- factorii principali ce determină bunăstarea pot varia în funcție de context și circumstanțele vieții.

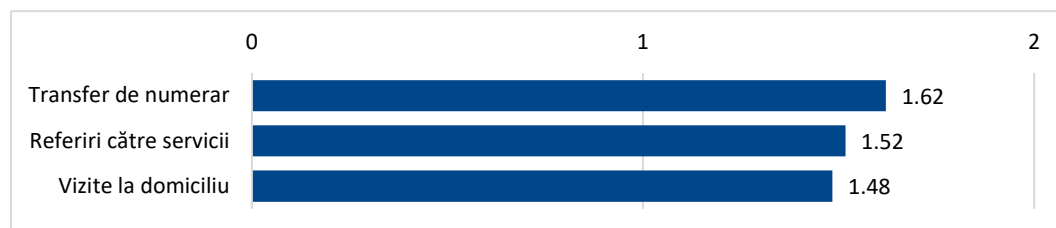
Din acest considerent, CTWWC a optat pentru îmbinarea mai multor factori ce influențează bunăstarea copilului. De asemenea, CTWWC a considerat importantă luarea în considerare a opiniei copiilor și tinerilor care au trecut ei înșiși prin îngrijirea alternativă și reintegrarea în familie. Datorită atelierelor la care au participat acești copii și tineri, a devenit evident că trebuie luate în calcul două abordări-cheie ale bunăstării: în primul rând cele comune tuturor, precum sănătatea, fericirea, nevoile fundamentale, studiile, iar în al doilea rând, cele care uneori sunt trecute cu vederea de adulți sau de cei ce nu au trecut prin experiența îngrijirii alternative - libertatea, alegerea liberă a alimentelor pentru consum, sentimentul de apartenență la familie, sprijinul comunității, sentimentul de siguranță și liniște acasă.

Pentru mai multe informații despre modul în care a fost elaborat instrumentul de apreciere a bunăstării copilului, vă rugăm să consultați: bettercarenetwork.org/library/social-welfare-systems/data-and-monitoring-tools/child-and-adolescent-defined-well-being-designing-a-household-survey-with-children-and-young-people și analize suplimentare în publicația despre „Dezvoltarea unei măsuri documentate privind percepția subiectivă a bunăstării copilului pentru cercetare dedicată instituțiilor de îngrijire rezidențială și alternativele lor în țări cu venituri medii” publicată în Jurnalul de asistență socială pentru copii și adolescenți doi.org/10.1007/s10560-024-00968-x

Constatările

Sprijinul oferit de CTWWC pentru îngrijirea copiilor a fost util. Îngrijitorii din Republica Moldova (părinți, asistenții parentali profesioniști și părinții-educatori) au apreciat pozitiv sprijinul de care au beneficiat, aproape toți cei care au fost parte a procesului de management de caz au afirmat că sprijinul le-a fost de ajutor în îngrijirea copiilor lor (figura 2), iar îngrijitorii care au primit ajutor ce ține de parenting pozitiv, au indicat un scor mediu de 1,89 din 2 (unde 2 înseamnă ”i-a ajutat foarte mult”). Majoritatea îngrijitorilor (78%) au declarat că erau pe deplin de acord cu închiderea cazului, fapt ce avusese deja loc în anul anterior studiului.

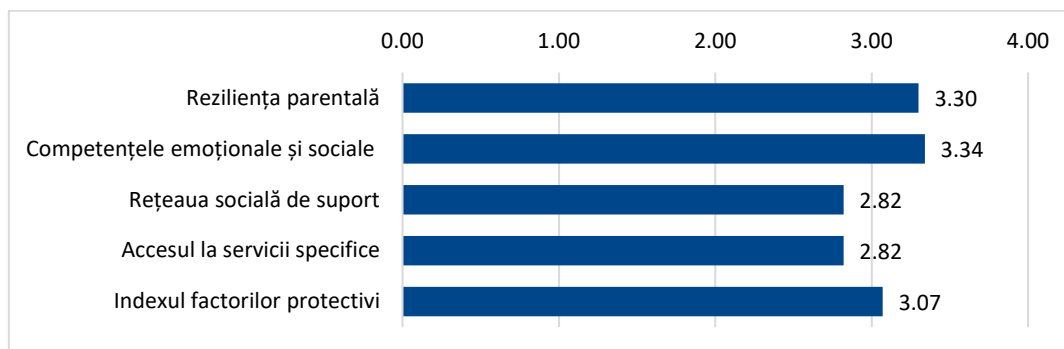
Figura 1: Utilitatea sprijinului oferit de CTWWC, scorul mediu (scara 0-2, 0 = nu a ajutat, 2 = a ajutat foarte mult)

Factorii protectori au primit în general un scor înalt în rândul îngrijitorilor, dar au semnalat că sunt domenii în care este nevoie de sprijin suplimentar.

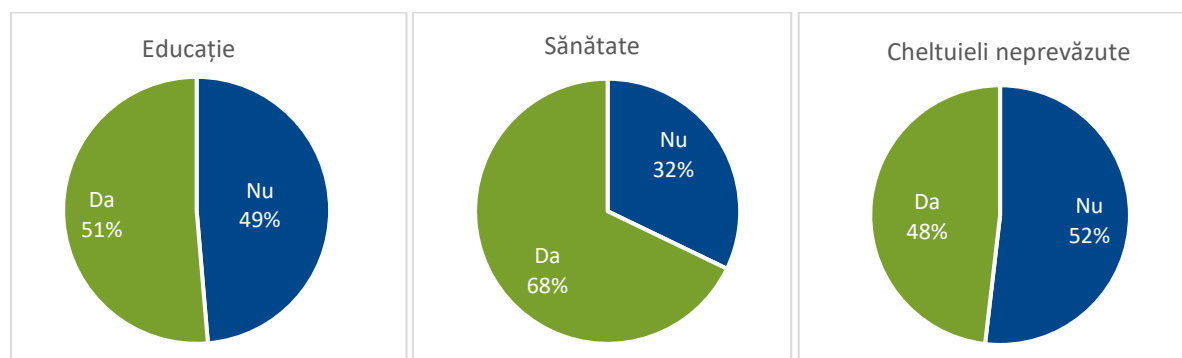
- Potrivit constatărilor sondajului, îngrijitorii au afirmat că se simt rezilienți și că au competențe socio-emoționale, cu niveluri ușor mai scăzute în relațiile/interacțiunile sociale și abilitatea de a obține asistență la necesitate (figura 4). Îngrijitorii de vârstă mai înaintată au avut factori protectori semnificativ mai reduși, în special pentru accesul la asistență pentru nevoi concrete. Îngrijitorii au nevoie de sprijin continuu pentru a beneficia de servicii, construi rețele de suport și pentru a depăși stigmatizarea cu care se confruntă familiile lor. Acest fapt este valabil în special pentru îngrijitorii mai în vârstă, inclusiv pentru bunicii copiilor.

Figura 4: Factorii protectori ai îngrijitorilor, scor mediu (scara 0-4, unde 4 = factori protectori cu scor înalt)

- Frecvența practicilor parentale pozitive a fost ridicată, atât în cazul reasumării rolului de îngrijitor (scor mediu de 19 dintr-un maxim de 24), cât și implicare (scor mediu de 21 din 24). Desfășurarea activităților speciale și implicarea în activități ludice (de joc) au fost singurele aspecte care pot fi îmbunătățite. Îngrijitorii au afirmat că pedepsele fizice au fost utilizate într-o pondere redusă, iar peste 90% dintre îngrijitori au afirmat că nu au lovit niciodată copilul cu vreun obiect sau/și nu l-au palmuit peste față. A fost, totuși, raportată o utilizare ocazională a pedepsei cu palmuirea (însă nu a feței). În comunicarea specialiștilor cu membrii familiei e necesar să se prezinte și promoveze formele alternative de disciplină, iar îngrijitorii să fie încurajați să aplice consecvent strategii parentale pozitive.
- Majoritatea familiilor, atunci când a fost necesar, au reușit să achite cheltuielile pentru școlarizarea copilului, inclusiv îngrijirea sănătății și alte cheltuieli (figura 5). Cea mai mare parte din familii considerau că ar reuși să achite și cheltuielile generate de situații de urgență (81%), deși unora le-ar fi dificil. Există totuși, un nivel ridicat de îngrijorare pentru stabilitatea financiară (52% își fac griji frecvent pentru resursele financiare, iar 21% își fac griji ocazional) și au o capacitate redusă de a economisi - doar 17% dintre îngrijitori au afirmat că au reușit să economisească bani în ultima lună. Acest fapt ar putea fi remediat prin instruirii în domeniul educației financiare organizate pentru îngrijitori, precum și prin identificarea unor scheme de economisire ușor accesibile pentru ei, ceea ce ar fi o completare necesară la transferurile de bani în numerar deja oferite, destinate pentru acoperirea cheltuielilor imediate în cazul plasamentului unui copil.

Figura 5: Capacitatea de a achita cheltuielile necesare pentru îngrijirea copiilor atunci când este cazul

Starea de sănătate și situația școlară a copiilor este satisfăcătoare, însă incluziunea persoanelor cu dizabilități este un proces ce necesită sprijin continuu. Majoritatea copiilor frecventează școala și au un nivel de sănătate bună, dar sunt unele cazuri evidente în care copiii întâmpină dificultăți. De exemplu, îngrijitorii copiilor cu vârste cuprinse între 2 și 10 ani au apreciat sănătatea copilului lor ca fiind medie (2 puncte = bine, pe o scară de la 0 la 4). Cu toate acestea, copiii cu dizabilități au avut un scor mediu semnificativ mai mic, de 1.2 în comparație cu cei fără dizabilități care au obținut un scor de 2.7. Astfel, familiile care îngrijesc copii cu dizabilități au nevoie de sprijin suplimentar.ⁱⁱ

Copiii au, în general, o stare de bunăstare pozitivă, dar există reticențe în ceea ce privește relațiile de prietenie, libertate și acceptarea din partea comunității. Copiii cu vârsta de 11+ ani au arătat un nivel ridicat de satisfacție față

de viața lor (figura 6) și niveluri înalte de bunăstare, în special în ceea ce privește îngrijirea, siguranța și nevoile fundamentale (figura 7), în corelare cu afirmațiile îngrijitorilor vis-a-vis de parentingul pozitiv și cel de asigurare a stabilității financiare. Cu toate acestea, copiii au declarat că bunăstarea corelată cu timpul liber și libertate este mai scăzută, în special în ceea ce privește relațiile de prietenie și libertatea de a ieși la distracții. De asemenea, trebuie remarcat faptul că, nivelul satisfacției față de viață a copiilor cu dizabilități a avut valori de la patru la nouă (pe o scară de la unu la zece), în timp ce toți copiii fără dizabilități și-au evaluat viața cu 10. De asemenea, copiii au indicat un nivel ridicat de acceptare de către membrii familiei în care locuiesc, însă un nivel mult mai scăzut de acceptare din partea comunității (figura 8) și un sentiment neutru de apartenență la mediul școlar (scor mediu de 2 puncte pe o scară de la zero la patru).

Reintegrarea în familie și plasarea în servicii de îngrijire alternativă de tip familial presupune un proces de tranziție dificil și există adesea stigmatizare față de copiii care au fost în sistemul de îngrijire și/sau cei cu dizabilități. Este necesar să fie intensificate eforturile pentru a facilita o acceptare mai mare din partea comunității, ca parte a activităților de consolidare a familiei și a furnizării serviciilor de îngrijire alternativă de tip familial. Cu toate că familiile din Republica Moldova se descurcă bine în asigurarea nevoilor de bază ale copiilor și în crearea un cămin stabil și protectiv, este necesar să existe deschidere și acceptare din partea comunității pentru acești copii, să le fie oferit spațiu de acomodare și sprijin atât pentru ei, cât și pentru îngrijitorii acestora. CTWWC valorifică oportunitățile și caută modalități noi de a interveni cu suport, inclusiv cu ajutorul organizațiilor societății civile, pentru a promova consolidarea familiei și a oferi sprijin tuturor familiilor. Este important ca acest proces să vizeze copiii cu dizabilități și cei care sunt plasați în servicii de îngrijire alternativă de tip familial.

Figura 6: Gradul de satisfacție a copilului față de viață în general (11 ani+), scor mediu, auto-apreciere (scara de 0 -10, unde 10 = satisfacție maximă)

Figura 7: Sub-scara bunăstării copilului (11+ ani), scoruri medii, auto-apreciere (scară de 0-2, unde 2 = bunăstare mai mare)

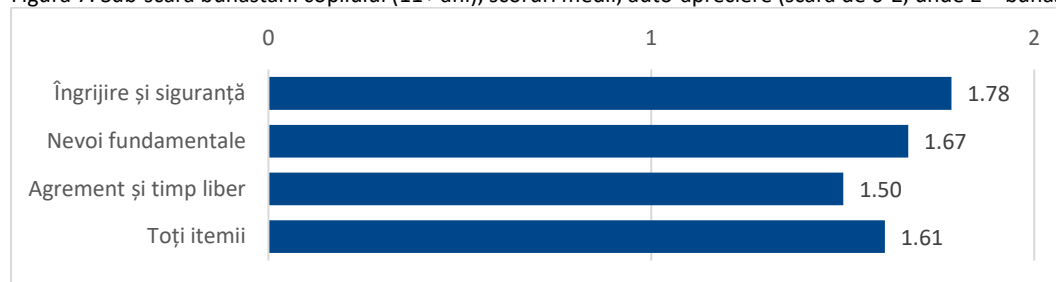

Figura 8: Sentimentul copilului de acceptare în familie și comunitate (11 ani+), scoruri medii, auto-apreciere (scară de 0-2, unde 2 = acceptare mai mare)

Factorii protectori ai familiei îngrijitorilor influențează direct bunăstarea copiilor. Deși eșantionul sondajului efectuat în Republica Moldova nu a fost suficient de mare pentru a explora aceste legături, rezultatele sondajului CTWWC din Kenya și Guatemala au arătat corelații semnificative între toți factorii protectori, abilitățile parentale

pozitive, bunăstarea copiilor, satisfacția generală a vieții și sentimentul de acceptare a familiei/comunității. Aceste constatări prezintă cât sunt de importante investițiile în consolidarea și sprijinirea familiei ca parte esențială a reintegrării copiilor din îngrijirea rezidențială, servicii de îngrijire alternativă de tip familial și prevenirea separării copiilor de familie.

Recomandări

Principalele recomandări conturate în urma analizei rezultatelor sondajului:

- **Incluziunea persoanelor cu dizabilități trebuie să fie prioritară** în proiectarea și implementarea serviciilor de îngrijire alternativă de tip familial precum și consolidarea colaborării intersectoriale pentru a asigura suportul necesar copiilor cu dizabilități în procesul de dezinstituționalizare și adaptare la viața în comunități.
- **Implicarea comunității poate consolida procesele de reintegrare și de îngrijire în cadrul familiei** prin înțelegerea experiențelor pe care le trăiesc acești copii de către membrii comunităților: a cadrelor didactice și medicale, a liderilor religioși și prestatorilor de servicii, pentru a reduce stigmatizarea și a promova acceptarea, în special pentru copiii cu dizabilități.¹⁴¹ Intervențiile de grup, cum ar fi școlile pentru părinți și grupurile de suport, pot ajuta la dezvoltarea/consolidarea abilităților cheie, precum și la stabilirea legăturilor sociale între familii.
- **Managementul de caz rămâne a fi un element crucial** în furnizarea serviciilor alternative de îngrijire de tip familial, în procesele de reintegrare și de consolidarea a familiilor, în special pentru familiile care prezintă un risc înalt de separare. Această abordare permite asistenților sociali să valorizeze diversele puncte forte identificate ale copiilor și îngrijitorilor și să le direcționeze către rezolvarea nevoilor acestora.
- **O abordare bazată pe factorii protectori ai familiei, și, implicit pe punctele forte** ale acesteia este esențială pentru împuternicirea familiilor și are legătură directă cu consolidarea domeniilor de bunăstare a copilului. Aceste aspecte sunt necesar de avut în vedere în procesul de elaborare a politicilor, practicilor și cercetărilor pentru reforma sistemului de îngrijire.
- **Investițiile în practicile bazate pe dovezi sunt necesare** pentru a informa politicile și bunele practici aferente reformei sistemului de îngrijire. Acestea ar trebui să includă proiecte de cercetare dedicate, centrate pe experiențele copiilor și familiilor acestora, prin date administrative colectate regulat și sondaje la nivel național. CTWWC își propune pe viitor repetarea sondajului în gospodării pentru a înțelege situația copiilor și a familiilor în continuarea procesului lor de reintegrare în familie și plasamentul în servicii de îngrijire alternativă de tip familial, precum și pentru a măsura schimbarea rezultatelor în timp.

Fotografie de Schimbator Studios pentru CRS

Concluzii la nivel internațional

CTWWC a efectuat acest sondaj în trei țări: Guatemala, Kenya și Republica Moldova. Analiza celor trei contexte diferite a relevat câteva concluzii interesante:

- **Responsabilitatea pentru creșterea copiilor revine femeilor:** În toate cele trei țări, femeile îndeplinesc în mod impresionant rolul de îngrijitori principali, subliniind nevoia de programe care să sprijine femeile în aceste roluri și să promoveze implicarea echitabilă a bărbaților în procesul de îngrijire.
- **Nivelul de studii al îngrijitorilor este adesea scăzut:** mulți îngrijitori au doar studii medii, nivelul mai scăzut al studiilor fiind corelat cu o stabilitate financiară mai redusă. Acest lucru sugerează necesitatea ca materialele informative pentru îngrijitori și eforturile de consolidare financiară să fie direcționate către cei cu niveluri de studii mai joase.
- **Dizabilitatea are un rol important:** rezultatele variază semnificativ pentru copiii și îngrijitorii cu dizabilități, inclusiv o reticență mai mare a comunității, instabilitate financiară și o izolare mai mare – toate evidențiind nevoi de sprijin pentru incluziune, inclusiv în procesul de îngrijire post reintegrare în familie sau în cadrul serviciilor de plasament în îngrijire alternativă de tip familial.
- **Contextul local poate fi diferit în ceea ce privește factorii protectori:** în Kenya, izolarea socială a fost resimțită mai mult de îngrijitorii din zonele urbane decât cei din zonele rurale, în timp ce în Republica Moldova și Guatemala, conexiunile sociale au fost mai mari în zonele urbane. Abordările privind consolidarea familiei trebuie adaptate la mediile urbane și rurale, specifice fiecărei țări.
- **Procedura de închidere a cazului necesită o atenție deosebită:** Sentimentul de pregătire al familiilor pentru închiderea cazului a variat foarte mult, indicând necesitatea de a se asigura o atenție deosebită asupra acestui punct critic din managementul de caz fapt ce sugerează necesitatea unor acțiuni mai consistente și o îmbunătățire a proceselor.
- **Factorii care determină separare trebuie să fie abordați de-a lungul unui continuum de servicii:** copiii sunt adesea plasați în îngrijire rezidențială din cauza unor factori precum: lipsa accesului la educație și dizabilitatea, ceea ce evidențiază necesitatea intervențiilor timpurii direcționate, colaborarea intenționată la nivel intersectorial și dezvoltarea serviciilor alternative de îngrijire de tip familial accesibile.
- **Sprijinul pentru consolidarea familiei este apreciat în mod semnificativ:** Diversele strategii de consolidare a familiei au fost foarte apreciate, în toate cele trei țări, inclusiv sprijinul pentru educația parentală și transferurile de bani în numerar. De asemenea, includerea managementului de caz, referirea către serviciile comunitare și implementarea în mod consecvent a acestora, indică un impact pozitiv asupra familiilor.
- **Cercetările în domeniul îngrijirii copiilor sunt complexe și necesită investiții:** Analiza rezultatelor în domeniul îngrijirii sunt complexe datorită proceselor individualizate de gestionare a cazurilor și a constrângerilor etice. Implicarea copiilor în procesul de cercetare a permis colectarea unor informații prețioase. Acest aspect evidențiază necesitatea unor abordări creative, bine dotate cu resurse, pentru a putea fi colectate dovezi de încredere ce vor sta la baza strategiilor pentru reforma sistemelor de îngrijire.

Rapoartele detaliate despre ambele runde ale sondajului - în anul 3 (2021) și anul 5 (2023) al inițiativei CTWWC, pot fi găsite în biblioteca Better Care Network la:

- <https://bettercarenetwork.org/library/social-welfare-systems/data-and-monitoring-tools/year-3-review-guatemala-and-kenya-household-survey>
- <https://bettercarenetwork.org/year-5-household-survey-understanding-caregiver-protective-factors-and-child-well-being-amongst>

Mulțumiri

Acest studiu a fost realizat ca parte a evaluării anului 5 a activităților din cadrul inițiativei CTWWC. Autorii studiului sunt Joanna Wakia, Innocent Yekeye, Dr. Sarah Elizabeth Neville și John Hembling, cu sprijinul lui Beth Bradford. Sondajul se bazează pe un alt sondaj, efectuat anterior de către Dr. Sarah Elizabeth Neville împreună cu Dr. Tomas M. Crea de la Boston College School of Social Work. Acest raport este un rezumat al raportului de bază, scris de Joanna Wakia, Innocent Yekeye, Dr. Sarah Elizabeth Neville și Beth Bradford.

Suntem deosebit de recunoscători tuturor îngrijitorilor, copiilor și tinerilor care au participat la sondaj pentru faptul că au acordat timp, și-au exprimat opiniile și au împărtășit din experiențele lor oferind informații pentru acest studiu.

Contribuții considerabile, de la proiectare până la colectarea datelor și validarea rezultatelor, au fost furnizate de Liliana Țibrea, Kelley Bunkers, Alexandra Safronova, Oxana Gavrilița, Tatiana Harbur (CCF), Olga Caraman (CCF), Ala Scalschi (P4EC), Ecaterina Golovații și Liliana Simcov (Keystone). Colectarea datelor a fost realizată de Magenta Consulting: Dumitru Slonovschi, Andrei Ciobanu și Iana Semionova. Sprijinul privind utilizarea CommCare a fost oferit de John Mulqueen de la CRS.

Referințe:

ⁱ Pentru mai multe informații puteți accesa changingthewaywecare.org și bettercarenetwork.org/about-bcn/what-we-do/organizations-working-on-childrens-care/changing-the-way-we-care

ⁱⁱ Aspecte privind dizabilitatea publicate în „Reflecții din Moldova: Rolul sprijinului economic pentru familii în reintegrarea copiilor”, informație disponibilă pe: <https://bettercarenetwork.org/library/principles-of-good-care-practices/leaving-alternative-care-and-reintegration/insights-from-moldova-role-of-targeted-economic-support-in-reintegration-of-children>

ⁱⁱⁱ A se vedea Guillermo, V., Santos de Ucles, S., & Bunkers, K. (2022). Intersectarea dintre reintegrarea copilului și consolidarea legăturilor comunitare: o experiență din Guatemala. Studii globale ale copilăriei, 12(1), 70-82.
<https://doi.org/10.1177/20436106221082666>

Doriți să aflați mai multe? Contactați *Changing the Way We Care* la <mailto:info@ctwwc.org> sau vizitați <http://www.changingthewaywecare.org>.

Inițiativa Globală Changing the Way We Care este implementată de Catholic Relief Services și Maestral International, în colaborare cu alți parteneri globali, naționali și locali, care, împreună, își unesc eforturile pentru a schimba modul în care îngrijim copiii din întreaga lume. Partenerii noștri principali la nivel global sunt Better Care Network și Faith to Action.

CTWWC este finanțat în parte de Alianța Pentru Dezvoltare Globală USAID și Fundația GHR.

Elaborarea acestui raport a fost posibilă datorită suportului generos al poporului american prin intermediul Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Conținutul este responsabilitatea Changing the Way We Care și nu reflectă în mod necesar punctul de vedere al USAID sau al Guvernului Statelor Unite.

© 2024 Catholic Relief Services. Toate drepturile sunt rezervate. Acest material nu poate fi reprodus, afișat, modificat sau distribuit fără permisiunea scrisă prealabilă a deținătorului drepturilor de autor. Pentru a obține acordul, adresați-vă la adresa electronică info@ctwwc.org. Fotografiile din această publicație sunt folosite doar în scopuri ilustrative; ele nu implică un anumit statut de sănătate sau de îngrijire rezidențială din partea niciunei persoane care apare în fotografii.